

"אורות הפרשה" עלון פרשת השבוע כיתה קטנה אבל גדולה!

בס"ד ♦ שבת קודש פרשת ויצא ♦ ו' כסלו תשע"ד ♦ עלון 53

כל מדה טובה יש לה חסרונות
הבאים עמה, וזו היא העבודה
השלימה להוציא לאור-עולם את
המדות הטובות מנוקות מכל סיגי
החסרונות שלהן.

העלון יוצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קדוש השם הי"ד

לחלום ביראה - הרב צחור נועם

"ויחלום והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה" (כח, יב)

"צא וראה, כך היה אומר הרא"ה קוק, מה ההבדל בין חלומו של גוי לחלומו של יהודי: פרעה חולם חלום, ובחלומו פרות רזות ושמןות, ואילו אבינו יעקב חולם אף הוא. אולם בחלומו 'סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה ומלאכי א-לוהים עולים ויורדים בו'...". במעמד נשגב זה יעקב יוצא בהתפעמות "מה נורא המקום הזה". מרן הרא"ה זצ"ל בדבריו על מידת היראה כותב: "מקור יראת ד' הוא מצטייר בעומק הנשמה, מפני ההרכבה הנפלאה של שני ההפכים אשר בהשגחה האלקית: העדר הידיעה המוחלטת במהות האלקות, וודאות הידיעה במציאות השלמה. והתמזגות נפלאה של שני ערכים אדיריים הפכיים מאיימת היא מאד. "והנורא זה יעקב שאמר מה נורא המקום הזה", והוא איש תם יושב אהלים, אהל אברהם ואהל יצחק המתמזג בתפארת ישראל". (עכ"ל) מדבריו משמע שלמקור היראה יכולת להכיל שני הפכים יחד. הכלת הפכים יחד, זוהי מידתו של יעקב אבינו, שהוא "עמוד האמצעי" הכולל את צד הימין ואת צד השמאל. לפי דברי הרב זצ"ל, היראה האלוקית נמצאת באמצע ומכילה שני הפכים, בהיותה כוללת שתי תנועות מנוגדות באישיות. מחד, כוללת היראה את "העדר הידיעה המוחלטת במהות האלהות", שאין אנו יכולים לדעת את ה' באופן מוחלט. כל דבר בעולם, אפילו הנבראים הכי עליונים בעולמות הכי נשגבים, נוגעים בהיעדר היכולת להכיל את האלוקות. מאידך, כוללת היראה את "וודאות הידיעה במציאות השלמה", שישנה ידיעה וודאית ושלימה, למעלה מכל גילוי, של המהות האלוקית. היעדר הידיעה המוחלטת במהות האלוקית הינה נגיעה במוחלט, ולכן היא בעלת משקל לאין קץ. ודאות הידיעה במציאות השלימה אף היא, ערך בלתי נתפס, אדיר ואינו מוכל בדעת הנבראים. מצב זה, אשר שני ערכים אדירים מוכלים יחד, כאשר מצד אחד היעדר ידיעה מוחלטת, אך מצד שני ישנה ידיעה שלמה במהות האלוקית, הוא מצב מאיים ונורא מאוד. יעקב אבינו מגיע למקום בו התכללו אברהם ויצחק במידותיהם, במעשה העקידה. שם נאמר לאברהם "עתה ידעתי כי ירא אלוקים אתה". במקום זה הפך אברהם, בעל מידת האהבה, הפך להיות בעל יראה. לכן דווקא במקום זה אומר יעקב "מה נורא המקום הזה", מפני שהמקום הנורא ביותר הוא המקום בו מתרחשת נשיאת ההפכים הנשגבה של היחס שבין הבורא לבריאה. כאשר מצד אחד, ישנו פער בלתי ניתן לגישור בין הבריאה לבורא, אך מצד שני, יש קשר בלתי ניתן לניתוק בין כל היצור ליוצרו. שני קשרים מנוגדים אלה בידי ביטוי יחד במקום הנורא של השראת השכינה במקדש, לכן: "והנורא - זה יעקב שאמר מה נורא המקום הזה".

שבת שלום

למשפחת כיתה י/3 שלוחה ברכת שבת שלום

יו"ל ע"י כיתה י/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט תשע"ג כל הזכויות שמורות

על רושם ביקורו אצל הראי"ה, מספר הרב טכורש זצ"ל במאמרו "שיחה עם הרב הראשי הגרא"י קוק שליט"א":

"מיד עם בואי לארץ ישראל ראיתי חובה לעצמי לבקר אצל הרב קוק שליט"א, האישיות הרוחנית הגדולה, ולבקש ממנו ראיון בנושאים אקטואליים שונים עבור עתוננו. משנכנסת לחדר ההמתנה אתה חש מיד בכובד המשקל ובפעילות הענפה של הגאון הדגול הזה בכל שטחי החיים היהודיים. אתה פוגש שם טיפוסים שונים של אנשים המצפים לפגישה עמו: רבנים, חכמים, סופרים, פרופסורים, אנשי ציבור, ראשי ישיבות, עתונאים - וכולם משתוקקים להיכנס אל הרב, האחד וסוגיא קשה בידו, האחר ושאלה מסובכת בפיו, שלישי המחפש עצה לבעיות אקטואליות שונות, וכן הלאה. הגאון מרשים מאוד בהופעת פניו העדינות, מבטו החודר, עומק מחשבתו הרצינית - מבליטים שלפנינו אישיות מיוחדת, אישיות המופיעה לעיתים נדירות, בתקופות מיוחדות. נועם דיבורו ויחסו הלבבי אל כל אחד, מקרינים את ענוותנותו וחמימותו. הוא בעל מידות שאין למעלה הימנו ואוהב ישראל בלב, בנפש ובנשמה. מקרב כל אדם באהבה נאמנה, ועל כולם בולטת אהבתו ללא גבול לארץ ישראל, אהבה שאין ביכולת אנוש להעריכה. במוסרי לו פרישת שלום נערצת מתנועת המזרחי ומצעירי המזרחי בולוצלבק, בדבר יסוד בית תפילה על שמו, השיב בהערה: "הלא אין אני רַבִּי. רק רב", ולכן אין לבו שלם עם הקמת "שטילבאך" בפולין על שמו. הבהרתי לו כי עיקר כוונתנו בפעולה זו לשאוב ממנו תורה ויראה, ובעקבות הסבר זה הסכים - למרות ענוותו - שבית התפילה יקרא על שמו"

[בשדה הראי"ה' עמ' 558 - 560].

משנת - הראי"ה זצ"ל

וַיִּפְגַּע בְּמִקוֹם וַיֵּלֶן שָׁם כִּי בָא הַשָּׁמַשׁ [כח, יא].

"תפלת ערבית רשות בפני עצמה היא. ההשגה הכללית כמו שהיא בתוכיות רוח האדם היא מלאה בכל תכניה, אינה צריכה להיות חושבת שיהיו לה סתירות מצד מה שממעל לה ומצד מה שמתחתיתה. כי האדם בהיותו יודע, שאי אפשר שה'אני' הפנימי לא יהיה ספוג מהכול העליון וממקור הכול, הרי הוא מתעלה מרוחו פנימה, ויודע איך להוקיר את כל ההתרחבות הרוחנית שבפנימיות אור הווייתו, הוא ידע אז איך להתרחב ולהתרומם, איך להגביר את אור הטוב עד כדי העליונות של הפיכת כל חושך לאור גדול, לאור ד' וטובו.

מה שהתפלה שהיא צריכה להיות כ"כ נובעת מקירות לב, עד שכל חיוב יוכל לעשות אותה קבע, זהו יסוד שיטת הסוברים שאין לתפילה עיקר מן התורה. על כן בזה תפלת ערבית היא החלק המובחר ביחס לתפילה, שגודלה הוא במה שהיא רשות, ותפילה נקייה מכל צד של קבע נקראת פגיעה, מדת יעקב "ויפגע במקום", שבית תפילה יקרא בית אלקיו לכל העמים ביום אשר יהפך לכל העמים שפה ברורה, לקרא כולם בשם ד"

[עולת ראייה' ח"א עמ' תט].

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח הי"ד